

Natuurlijk Water

Jaargang 8, nr.1, januari 2022

Nieuwsbrief Water Natuurlijk voor Midden-Nederland - waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn en IJssel en Rivierenland



Natuurvriendelijke oevers bij Nijkerk

Waterschap Vallei en Veluwe voerde in de Wiel en in de Rassenbeek bij Nijkerk werk uit zodat schoon water het leven van waterdieren en -planten verbetert.

De watergangen voldoen nog niet aan de kwaliteitseisen die de Europese Kaderrichtlijn Water (verwijst naar een andere website) stelt. Dat komt onder andere doordat in het ondiepe water te weinig planten groeien die het water zuiveren. Om deze situatie te verbeteren trof het waterschap maatregelen.

Op de plasbermen zullen zich meer en meer verschillende moerasplanten gaan ontwikkelen, terwijl de waterdoorstroming gelijk blijft. En daar gaat het om, want deze planten zuiveren het water. Hierdoor verbetert de waterkwaliteit. Bovendien gaan ook de vissen zich tussen deze planten verschuilen en dit is goed voor de visstand. Uiteindelijk worden waterkwaliteit en biodiversiteit een stuk beter.

Vacature regiobestuurder

Het regiobestuur bouwt Water Natuurlijk uit als beweging door ledenvergaderingen te organiseren, waarvan zeker een met excursie. We maken mensen enthousiast om lid te worden.

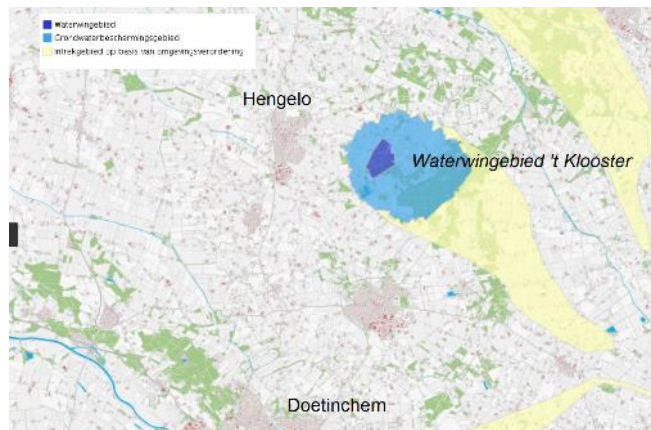
We organiseren een paar keer per jaar een regio-overleg met onze fractievoorzitters en heemraden. Daarnaast onderhouden we goede contacten met onze achterban; de groene, recreatie- en cultuurhistorische organisaties in de regio, en met vertegenwoordigers van provinciale politieke partijen.

Voor ons regiobestuur zoeken we een nieuw bestuurslid. In deze functie sta je voor de belangrijke taak om het komende jaar een van de kandidatencommissies in onze regio te ondersteunen. De kandidatencommissie stelt een conceptkieslijst op, die vervolgens door onze Regionale Ledenvergadering wordt vastgesteld.

[Meer info bij onze regiovoorzitter Rienk Kuiper](#)



Proef tegen droogte: overtollig water in de bodem pompen



Lokale agrariërs in 't Klooster gaan vanaf deze week door met de proef, die in 2021 gestart is, om de droogte te bestrijden in het gebied. In de proef wordt overtollig water niet afgevoerd naar de grote rivieren, maar wordt het in de bodem gepompt. De proef is een [initiatief van Waterschap Rijn en IJssel](#) in samenwerking met LTO (land en tuinbouw organisatie) Noord, Vitens (drinkwaterbedrijf) en de provincie Gelderland.

Waterwingebied 't Klooster ligt ten westen van natuurgebied 't Zand bij Hengelo. Dit gebied van 62 hectare is een oase van rust en ruisende bomen. Het gebied bestaat uit een mooi coulisselandschap, de kleine heideterreintjes en de afwisseling in boomsoorten.

Door water vast te houden in de wortelzone van de bodem, blijft het vochtgehalte voor langere periode op orde. Dit heeft geen effect op de gewassen in natte perioden, maar wel in droge perioden. Vanwege de positieve effecten van vorig jaar, wordt het dit jaar op grotere schaal voortgezet. De partijen willen hiermee inzichten opdoen om het watersysteem in de Achterhoek - en specifiek in het drinkwaterwingebied 't Klooster - te herstellen en daarmee minder kwetsbaar te maken in droge tijden.

Deze maatregel is onderdeel van het programma 'Elke druppel de grond in' van waterschap Rijn en IJssel.



Aanpak wateroverlast blijkt achterhaald

STOWA en Unie van Waterschappen komen tot de conclusie dat de [huidige provinciale normen voor het beperken van wateroverlast zijn verouderd](#).

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW 2003 en 2008) zijn afspraken gemaakt over het op orde brengen en het op orde houden van het watersysteem. Voor wateroverlast door inundatie vanuit oppervlaktewater zijn NBW-werknormen afgesproken, die op basis van een verplichting in de Waterwet zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Inmiddels is het iedereen duidelijker dat water meer sturend moet worden in de ruimtelijke inrichting van het landelijk gebied en de bebouwde omgeving. Dit heeft tot gevolg dat het niet langer de opgave is om altijd het watersysteem aan te passen aan veranderende omstandigheden, maar vooral in te zetten op het beschermen van objecten (objectgerichte maatregelen) en het aanpassen van functies. Kortom: een omslag van 'watersysteem volgt functie' naar 'functie volgt het watersysteem'. Dat sluit aan bij de voorkeursvolgorde voor het regionaal waterbeheer, zoals in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) opgenomen.

Ook bestaat de wens voor een meer gebiedsgerichte aanpak, waarbij ook andere doelen van belang zijn zoals het beperken van de effecten van droogte, bodemdaling en de zorg voor een goede waterkwaliteit. De provinciale normering met generieke normen op basis van functies lijkt in de

huidige vorm onvoldoende ruimte en flexibiliteit te bieden om op deze ontwikkelingen te anticiperen of mee te bewegen.

Volgens de opstellers van het rapport zijn er twee mogelijke sporen die nu bewandeld kunnen worden. De eerste is het huidige stelsel van binnenuit optimaliseren, de tweede is het stelsel als geheel herijken.

De onderzoekers bevelen aan om toe te werken naar een stelsel met een basisbeschermingsniveau, waarbij aandacht is voor extreme situaties, veerkracht en calamiteitenbestrijding. Deze benadering zou uit de volgende drie lagen kunnen bestaan:

1. Er is een basisbeschermingsniveau gedefinieerd voor inundatie vanuit het watersysteem. Het bieden van deze basisbescherming is de taak van het waterschap.
2. Er is ruimte om af te wijken van het basisbeschermingsniveau (B- /B+) via risicodialogen.
3. Er worden afspraken gemaakt over gevolgbeperkende maatregelen bij extreme neerslaggebeurtenissen en calamiteitszorg.

De rol van het waterschap bij het beperken en voorkomen van wateroverlast gaat dus nadrukkelijk verder dan het voldoen aan een basisbeschermingsniveau. In de praktijk is dat ook wat inwoners en bedrijven van de overheid (in dit geval het waterschap) verwachten bij optredende wateroverlast.

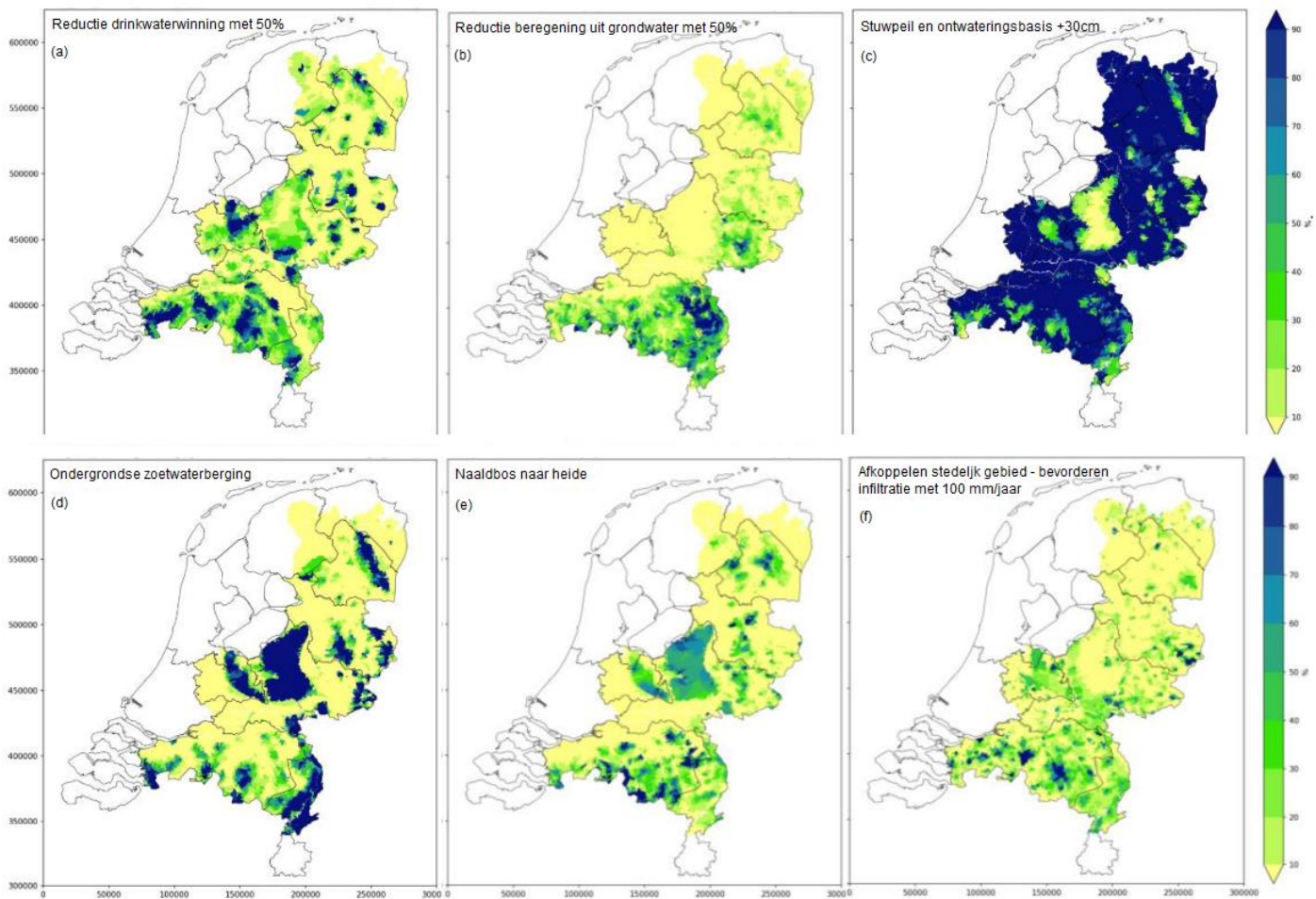
stowa

PROVINCIALE NORMERING WATEROVERLAST

HOE TOEKOMSTBESTENDIG IS DE HUIDIGE AANPAK EN WERKWIJZE?



Droogtebestrijding uit het slop



Beter vasthouden van water (c) is in 80% van de zandgebieden de meest effectieve maatregel om de verdroging te bestrijden

Bron: Droogte in zandgebieden van Zuid-, Midden- en Oost-Nederland

In het najaar van 2021 verscheen een [onderzoek naar aanpak van de verdroging in de zandgebieden](#) van Zuid-, Midden- en oost-Nederland. Ontwatering via drainagebuizen en watergangen en onttrekkingen van met name grondwater, voor drinkwater en beregening in de landbouw, spelen hierin een grote rol. Het onderzoek laat zien dat ad-hoc ingrepen in het waterbeheer vlak vóór of tijdens droog weer nauwelijks effect hebben. Om de effecten van droogte op landbouw, natuur en het watersysteem te reduceren, zijn structurele maatregelen nodig tot in de haarvaten van het watersysteem. Ook moet de invloed van grondwateronttrekkingen voor drinkwater en beregening in de landbouw worden teruggedrongen, en kunnen bufferzones rondom natte natuurgebieden bijdragen aan het herstel van verdroogde habitats.

Beter vasthouden van water door de ontwateringsbasis te verhogen (in dit onderzoek met 30 cm) is in 80 procent van de zandgebieden de meest effectieve maatregel. Daarmee wordt het totale ontwateringsstelsel aangepakt. Andere typen maatregelen laten voor een veel kleiner deel van het gebied effecten zien, maar kunnen daar zonder meer noodzakelijk zijn om de verdroging goed aan te pakken. Zo is op de Zuid-Veluwe, het Rijk van Nijmegen en verspreid over de

Achterhoek vermindering van de grondwateronttrekking voor drinkwater belangrijk. Op de Veluwe, het rijk van Nijmegen, het Montferland en rond Winterswijk biedt ondergrondse zoetwaterberging perspectieven. Rond het Aaltense Goor in de Achterhoek is het belangrijk om de beregening uit grondwater te verminderen.

We kunnen in de winter maximaal water vasthouden, maar als we het in het voorjaar laten wegllopen, komen we er niet. De landelijke mestwetgeving werkt nu nog in de hand dat het land al in de winter dieper wordt ontwaterd. Vanaf 15 februari mogen boeren namelijk het land op om hun mest kwijt te raken. Door dat tijdstip te verlaten, kan water langer worden vastgehouden.

We willen toewerken naar een watersysteem dat geschikt is voor voldoende afvoer van water en tegelijk beheerders en landeigenaren in staat stelt water vast te houden om de grondwatervoorraad aan te vullen. Dat betekent dat we in sommige gebieden vernatting moeten accepteren. Dit levert een wezenlijke bijdrage aan een toekomst met robuust watervoorraadbeheer, waarbij we voldoende hoge grondwaterstanden kunnen behouden.





Kandidaat staan voor Water Natuurlijk?

*Op 15 maart 2023 zijn er weer waterschapsverkiezingen.
Woon je in een van de waterschappen Rijn en IJssel, Rivierenland of Vallei en Veluwe?
En heb je belangstelling om kandidaat te staan voor Water Natuurlijk?*

Ik heb belangstelling om kandidaat te staan!

De voorbereidingen voor de verkiezingen zijn inmiddels in volle gang. We zijn op zoek naar mensen die willen meedoen en meedenken, en stem willen geven aan Water Natuurlijk.

Alle aanmeldingen zijn welkom, we ontvangen je bericht graag! Of je nu graag hoog op de lijst wilt, of niet zo nodig op verkiesbare plaats hoeft te staan. Of je nu actief aan de campagne mee wilt doen, of de actievelingen vooral tot morele steun wilt zijn. Geef vooral ruimte aan je ambities!

En meld je vooral ook aan als je lokaal grote bekendheid geniet, ook al heb je minder tijd voor de campagne. Goede ambassadeurs zijn zeer welkom!

Voor de duidelijkheid; het staat nog helemaal niet vast wie op een verkiesbare plaats komt te staan. Per waterschap hebben we een onafhankelijke kandidatencommissie ingesteld. Die stelt een advies op voor de volgorde op de lijst; onze regionale ledenvergadering beslist.

Meer informatie over de waterschappen en waterschapsverkiezingen:

1. [Waterschap en democratie](#) (ProDemos)
2. [Taken van het waterschap](#) (Unie van Waterschappen)
3. [Jan Terlouw over het waterschap en Water Natuurlijk](#)

Wil je graag eerst meer weten over ons werk en over Water Natuurlijk? Neem dan via de link hierboven contact met ons op voor een vrijblijvend informatief gesprek.



Een deel van de Water Natuurlijk-kandidaten voor de waterschapsverkiezingen van 2019



Word nú lid van Water Natuurlijk!

Ook voor een meer natuurlijk waterbeheer? [Word nú lid van Water Natuurlijk!](#)



Marc Laeven nieuwe heemraad Water Natuurlijk in waterschap Rivierenland



Het Algemeen Bestuur van waterschap Rivierenland heeft de voordracht van [Marc Laeven \(Water Natuurlijk\) als heemraad](#) goedgekeurd. Hij volgt hiermee Hennie Roorda op. Hennie Roorda heeft afscheid genomen als lid en heemraad van het Algemeen Bestuur van Waterschap Rivierenland. Hennie dank je wel voor je enorme inzet voor Water Natuurlijk!

Marc Laeven is sinds 2018 lid van het Algemeen Bestuur. Hij heeft Fysische Geografie (UU) en Geohydrologie (VU) gestudeerd. Hiervoor was Marc Laeven werkzaam in onderzoek, advisering en bij de overheid. Hij bekleedde managementfuncties bij Kiwa, Commissie voor de m.e.r., Sweco en de gemeente Eindhoven. We wensen Marc veel succes als heemraad.

Agenda

De stad van de toekomst is GROEN

Susan Groot Jebbink van het adviesbureau Sweco legt uit hoe de stad er in de toekomst uitziet. Met zoveel mogelijk groen. Denk daarbij aan slimme groendaken, hangtuinen en meer bomen. [Meer info](#)

Webinar, woensdag 16 februari, 19.30-21.00u

Water Summit for Global Development

'Catching up with urbanisation' is het centrale thema van de 'Water Summit for Global Development 2022' in Delft. "During the Water Summit we will discuss how multidisciplinary science, technology, policy and innovation can improve access to water, and how we can achieve this together. [Meer info](#)

dinsdag 15 maart 2022, 9.00u

Daan Roosegaarde zet Loevestein onder water

Hoe ziet het eruit als eeuwenoud erfgoed onder de golven verdwijnt? De presentatie van dit lichtkunstwerk vormt de aftrap van een bijzondere tentoonstelling 'Denkend aan water...' waarin de relatie van Loevestein met water centraal staat. [Meer info](#)

vrijdag 25 en zaterdag 26 maart 2022

Waterstaats erfgoeddag

De Nederlandse Gemalenstichting organiseert samen met de Stichting Historische Sluizen en stuwen en STOWA een bijzonder symposium. Hoe kan historisch erfgoed invulling geven aan de huidige waterveiligheid? Daarnaast laten verschillende waterschappen zien hoe ze omgaan met het historisch erfgoed. [Meer info](#)

donderdag 14 april

Ode aan de Hollandse Waterlinies

Je leert de Hollandse Waterlinies pas kennen als je de verhalen en geheimen kent. Bekijk onze agenda, doe mee aan de verschillende activiteiten en maak kennis met het prachtige landschap. [Meer info](#)

Diverse activiteiten in 2021 en 2022

Natuurlijk Water

Redactie:
Rienk Kuiper

Deze nieuwsbrief automatisch toegestuurd krijgen kan [via deze link](#)

Bijdragen voor deze nieuwsbrief (ook van niet-leden van Water Natuurlijk) zijn van harte welkom!

Contact:
WaterNatuurlijkMN@gmail.com

Komt de nieuwsbrief in je spambox terecht? Neem dan ons mailadres WaterNatuurlijkMN@gmail.com op in je adressenlijst.



Steun Water Natuurlijk!
Doe mee en [word lid!](#)

